

دو ماه اعتراض و سرکوب / گزارش تفصیلی نقض حقوق بشر پس از انتخابات در ایران
آنچه در پی می آید، گزارش دوم و تکمیلی مجموعه فعالان حقوق بشر در ایران است که پیشتر در نسخه اولیه خود با نام "خرداد خونین" منتشر شده بود، این گزارش در برگزیده رویدادها، نقض حقوق بشر و اقدامات دستگاه امنیتی پس از انتخابات در محدود زمانی 22 خردادماه تا ابتدای شهریورماه سال 1388 است.

آنچه در پی می آید، گزارش دوم و تکمیلی مجموعه فعالان حقوق بشر در ایران است که پیشتر در نسخه اولیه خود با نام "خرداد خونین" منتشر شده بود، این گزارش در برگزیده رویدادها، نقض حقوق بشر و اقدامات دستگاه امنیتی پس از انتخابات در محدود زمانی 22 خردادماه تا ابتدای شهریورماه سال 1388 است.

این گزارش ضمن ارائه تعاریف کلی از انتخابات و معیارهای انتخابات سالم، به بررسی اعتراضات مردمی و خشونت نیروهای نظامی میپردازد، مجموع گزارشات کلی از بازداشت‌های جمعی افزون بر پنج هزار شهروند، ارائه آمار از 77 جان باخته خشونت‌های اخیر و همچنین مشخصات قریب به 1137 بازداشت شده، قسمت‌های دیگر این گزارش را تشکیل می دهد.

انتخابات

انتخابات در واقع سلسله اقدامات و عملیات منسجم و پیوسته ای است که در يك محدوده جغرافیایی مشخص و زمانی محدود و معین صورت می گیرد و منجر به برگزیده شدن فرد یا افراد و یا موضوع و مرام خاصی از سوی اکثریت مردم می شود. اجرا و انجام این سلسله اقدامات و عملیات که منتج به این نتیجه گردد، اصطلاحاً برگزای انتخابات نامیده می شود. در همین رابطه دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ایران، در تاریخ جمعه، ۲۲ خرداد ۱۳۸۸ خورشیدی، برابر با ۱۲ ژوئن ۲۰۰۹ میلادی، برگزار شد.

معیارهای انتخابات آزاد

حق حاکمیت در هر کشور تنها می‌تواند برآمده از خواست مردم آن کشور باشد که در انتخابات راستین، آزاد، و منصفانه - که بطور دوره‌ای برگزار می‌شود - و مبتنی بر حق رأی همگانی، برابر، و مخفی است بیان می‌گردد.

حقوق انتخاباتی

هر شهروند بزرگسال این حق را دارد که :

- در انتخابات، بدور از هرگونه تبعیض، رأی بدهد
- به یک پروسه‌ی نام نویسی کارآمد، بیطرف، و بدور از تبعیض دسترسی داشته باشد.
- در صورت سلب حق رأی باید بتواند به یک سیستم رسیدگی به شکایات دسترسی داشته باشد.
- دسترسی برابر و موثر به حوزه‌ی رأی گیری موجود باشد.
- رأی هر فرد باید وزنی برابر با رأی دیگری داشته باشد.
- حق رأی دادن بطور مخفی بلاشرط است و نمی‌باید بهیچوجه محدود گردد.

حقوق کاندیداتوری

- هر کس حق دارد در اداره‌ی کشور خویش مشارکت داشته باشد و می‌باید از امکان برابر برای کاندیدا شدن در انتخابات برخوردار باشد.
- هر کس حق دارد برای کارزار انتخاباتی به عضویت حزب یا سازمانی سیاسی درآید، یا همراه با دیگران حزب یا سازمانی سیاسی را بوجود آورد.
- دسترسی برابر به رسانه ها - بویژه رسانه های اطلاع رسانی جمعی
- امنیت جانی و مالی کاندیدا ها می‌باید پذیرفته شده و تأمین گردد،

- برخورداری از حمایت قانون و جبران حقوق نقض شده هر کاندیدا در جریان انتخابات
- در صورت وجود شکایت، دسترسی به یک هیئت رسیدگی که هم توانایی بررسی چنین تصمیماتی را دارد و هم بتواند اشتباهات را بلافاصله و بطور واقعی تصحیح نماید.
- کاندیداها باید حقوق و آزادی‌های دیگران را محترم بشمارد.
- کاندیداها باید نتیجه‌ی انتخابات آزاد و منصفانه را بپذیرد.

اعلام نتایج و آغاز اعتراضات در ایران

در پی اعلام نتایج دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ایران و اعلام پیروزی دوباره محمود احمدی‌نژاد که از سوی بسیاری از تحلیل‌گران سیاسی به‌عنوان کودتا نامیده شد، تظاهراتی در خیابان‌ها و میدان‌های تهران و همچنین شهرهای دیگر ایران، توسط هزاران تن از معترضان به نحوه شمارش آرا و حامیان میرحسین موسوی، رقیب اصلی احمدی‌نژاد در انتخابات، در تاریخ ۲۳ خرداد به راه افتاد. این اعتراضات که روزهای بعد نیز ادامه یافت با برخورد نیروهای پلیس ضد شورش و حامیان شبه‌نظامی حکومت در سپاه و بسیج روبرو شد؛ به طوری که شدت آن در تهران در دهه گذشته بی‌سابقه بود. در روز ۲۵ خرداد، حدود ۳ میلیون نفر از معترضان با حضور میرحسین موسوی، محمد خاتمی و مهدی کروبی در راهپیمایی بزرگی در خیابان‌های مرکزی تهران از میدان امام حسین تا میدان آزادی شرکت کردند که به بزرگ‌ترین راهپیمایی ضد دولتی از زمان انقلاب بهمن ۱۳۵۷ بدل شد.

دامنه اعتراضات به نتایج انتخابات به شهرهای دیگری همچون اصفهان، شیراز، اراک، ارومیه، گرگان، مشهد، اهواز، کرمانشاه، رشت، انزلی، تبریز، بندرعباس، آمل، یزد، زاهدان نیز گسترش یافت و مکرراً خیابانها و میدانی اصلی این شهرها صحنه اعتراضات و زد و خورد نیروهای شبه نظامی و انتظامی با مردم بود، در این رهگذر هزاران شهروند معترض بازداشت و صدها تن کشته و زخمی شدند.

نیروهای نظامی و به خصوص شبه نظامی موسوم به بسیج یا لباس شخصی با خشونت بی حد و حصری عملاً اصول اساسی قوانین جاری همچون اصل ۲۷ قانون اساسی را زیر پا گذارده و کمترین اعتراض مسالمت آمیز را با خشونت پاسخ گفتند، ابعاد دهشتناک خشونت‌ها اعتراضات جهانی را برانگیخت.

قطع شبکه های ارتباطی و ممانعت از اطلاع رسانی

همزمان با آغاز رای گیری در ایران و قطع سرویس پیام کوتاه اختلال در ارتباط گیری و اطلاع رسانی آغاز شد و با اوج گرفتن اعتراضات اجتماعی در ایران دامنه بی سابقه ای یافت.

پیامک

سرویس ارسال پیامک (S.M.S) از شب قبل از انتخابات ۲۲ خرداد از کار افتاد. شهروندان ایرانی که تا قبل از آن و در زمان تبلیغات انتخابات آمار ارسال پیام کوتاه‌شان به رقمی در حدود ۱۰۰ میلیون پیامک در روز رسیده بود، درست از شب قبل از انتخابات با قطع این سرویس خدماتی از سوی شرکت مخابرات ایران مواجه شدند. البته وزارت مخابرات بسیار با تاخیر اعلام کرد که این مساله مشکل فنی است و ربطی به مساله‌ی انتخابات و وقایع بعد از آن ندارد، اما آن چیزی که همه‌گان بر آن اتفاق نظر داشتند همین ربط این موضوع به مساله‌ی انتخابات بود. با توجه به اعتراض‌های گسترده سرانجام این سرویس از روز ۱۰ تیرماه بعد از تأیید انتخابات توسط شورای نگهبان وصل شد که در اقدامی عجیب هر پیامک ارسالی تا چند مرتبه تکرار می‌شد و بعضی تحلیل‌گران بر این باورند این اقدامی است برای جبران خسارت هیجده روز قطعی این سرویس درآمد زا. البته این سرویس تا به امروز در فواصل مشخصی به خصوص در زمانهایی که اعتراضات اجتماعی رو به افزایش رفته قطع و پس از چندی وصل شده است.

موبایل

تلفن‌های همراه هم مشکلی همچون سرویس پیامک داشتند... با شروع گسترده‌ی اعتراض‌های میلیونی مردم ایران و حضور آنان در خیابان‌ها، مخابرات به طور کامل همه‌ی تلفن‌های همراه ایرانیان را از کار انداخت. مساله‌ی که در مورد آن هیچ‌گونه اظهارنظری از سوی دولت مطرح نشد و آن‌ها از پاسخ‌گویی از آن تا کنون سر باز زده‌اند. در تمامی تجمعاتی که مردم ایران در خیابان‌ها برگزار می‌کردند تلفن‌های همراه قطع می‌شد. بسیاری بر این عقیده‌اند که این موضع به خاطر جلوگیری از گزارش دهی و اطلاع‌رسانی از اعتراض‌های مردمی ایران صورت گرفته است. حتی در تجمع مقابل مجلس شورای اسلامی در میدان بهارستان هر شهروندی که در حال صحبت با موبایل

بوده است یا بازداشت شده یا مورد ضرب و شتم و برخورد توهین آمیز مأمورین لباس شخصی قرار گرفته است. البته دامنه قطعی تلفنی در روزهای اخیر و در محل تجمعات به تلفن های ثابت نیز کشیده شد.

اینترنت و فیلترینگ

در حالی که در شب 22 خرداد شمارش آرا آغاز شده بود و تلفن های همراه و سرویس پیامک از کار افتاده بود و فعالین سیاسی و مدنی یک به یک بازداشت می شدند، بسیاری از سایت های خبری و وبلاگ ها به محاق فیلتر رفتند و در عرض یک شب صدها سایت و وبلاگ از سوی کمیته فیلترینگ مورد فیلتر قرار گرفت، سایت های حامی مهدی کروبی و میرحسین موسوی و محسن رضایی و وبلاگ های هواداران آنها اولین پایگاه های اینترنتی بودند که فیلتر شدند و از دسترس همه گان خارج شدند. قلم نیوز، آینده نیوز، سحام نیوز، عصر ایران، سایت اعتماد ملی، شهاب نیوز، جمهوریت، سایت شخصی محسن رضایی از جمله سایت هایی بودند که مورد فیلترینگ قرار گرفتند. شبکه های اجتماعی که با توجه به بازداشت گسترده روزنامه نگاران و توقیف مطبوعات و فیلترینگ به محلی مهم برای اطلاع رسانی قرار گرفته بودند نیز فیلتر شدند. یاهو مسنجر، فیس بوک، توئیتر و یوتیوب از این دست شبکه ها بودند. همزمان با این فیلترینگ گسترده سرعت اینترنت نیز در ایران به شدت کاهش پیدا کرد و پهنای باند اینترنت در ایران بسیار کم شد. در این میان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در قالب شبکه ی گرداب دست به انتشار بیانیه هایی تهدید آمیز نسبت به کسانی که مشغول اطلاع رسانی و بیان رویدادها بودند پرداخت و حتی در بیانیه ی عجیب از کار افتادن بسیاری از سایت ها را به سرویس دهنده گان آمریکایی نسبت داد. در ادامه ی این روند ها و برگزاری دادگاه هایی که از سوی حکومت به دادگاه «عوامل کودتای مخملی» عنوان گرفت و معترضان آن را «دادگاه های نمایشی» خطاب کردند، توئیتر و فیس بوک به این متهم شدند که در «اغتشاشات» نقش داشته اند، علاوه بر این اتهام عجیب و در نوع خود بی سابقه راه اندازی سرویس گوگل ترنسلیت به زبان پارسی نیز از دیگر اقدامات «دشمنان» برای گسترش آشوب در ایران عنوان شد!

حملات اینترنتی

با شروع فیلترینگ در ایران و بستن راه های اطلاع رسانی حملات اینترنتی به پایگاه های خبری از سوی فیلتر کننده گان در دستور کار قرار گرفت. شدت حملات این گروه به قدری زیاد بود که بسیاری از سایت های اینترنتی از کار افتاد و کسی نمی توانست از آنها استفاده کند. در پی این اقدام مردم معترض به نتیجه ی انتخابات دست به اقدام متقابل زدند و خبرگزاری های هم رسو با دولت که از بودجه ی عمومی استفاده می کنند همچون فارس و ایرنا را مورد هدف قرار دادند. وبسایت هرانا خبرگزاری مجموعه فعالان حقوق بشر در ایران از جمله سایت های بود که مورد حمله قرار گرفت و هک شد.

توقیف و سانسور نشریات

محدودیت رسانه یی در همه ی ابعاد آن از شب 22 خرداد آغاز شد. توقیف و سانسور مطبوعات هم از مهم ترین مسائل دنبال شده از سوی دولت بود. توقیف روزنامه ی کلمه ی سبز و سانسور دیگر مطبوعات و فشار بر روی آنها و روزنامه نگاران شان از جمله اقدامات انجام شده از سوی دولت بود. حتی روزنامه ی اعتماد ملی ارگان حزب اعتماد ملی و کروبی یکی از کاندیدهای اصلاح طلب فردای انتخابات صفحه ی اول خود را سفید گذاشت و دلیل آن را عدم اجازه ی برای منتشر کردن بیانیه ی کروبی در مورد نتایج انتخابات عنوان کرد. بازداشت روزنامه نگاران از همان شب 22 خرداد آغاز شد و ده ها روزنامه نگار و خبرنگار بازداشت و روانه ی زندان شدند. احمد زیدآبادی، محمد قوچانی، کامبیز نوروزی، عبدالرضا تاجیک، مهسا امرآبادی، کیوان صمیمی بهبهانی، بهزاد باشو، سید خلیل میراشرفی، مصطفی قوانلو قاجار سمیه توحیدلو، محمد عطریانفر، شکوفه آذر سعید لیلان، محمد قوچانی، علی مزروعی، ژیلان بنی یعقوب، بهمن احمدی امویی از جمله روزنامه نگاران هستند که بازداشت شده اند. این مسئله تا آنجا گسترش یافت که سازمان گزارشگران بدون مرز ایران را بزرگترین زندان روزنامه نگاران در جهان عنوان کرد. در طول این دوران بسیاری از روزنامه نگاران بازداشتی آزاد و بسیاری دیگر بازداشت شدند که این روند هم چنان ادامه دارد. در ادامه ی توقیف و سانسور مطبوعات، روزنامه ی اعتماد ملی متعلق به مهدی کروبی که در اطلاع رسانی هر چه بیشتر در مورد وقایع اخیر و مواضع مهدی کروبی می کوشید، به دستور دادستانی تهران توقیف شد. بسیاری از مردم در همان روز توقیف در مقابل در روزنامه تجمع اعتراضی کردند که با بازداشت و ضرب و شتم گسترده از سوی نیروهای انتظامی و بسیجی به سان روزهای گذشته مواجه شدند.

اختلال در تماس های برون مرزی

با توجه به سیاست عدم اطلاع رسانی وقایع جاری در ایران از سوی دولت در تماس های برون مرزی هم شهروندان ایرانی با مشکل مواجه بودند و شاهد اختلال های وسیع در ایران. کسانی هم که با ایران تماس می گرفتند و یا بالعکس در بسیاری موارد موفق به ایجاد این ارتباط نمی شدند.

اخراج روزنامه نگاران خارجی و محدودیت سا برین

در همان روزهای اول بعد از 22 خرداد خبرنگاران خارجی تهدید به خروج از ایران شدند و به آنها گفته شد که هر چه سریع‌تر از ایران خارج شوند. تا کنون دو تن از خبرنگاران خارجی بازداشت و روانه زندان هم شده‌اند. این دو از رونامه‌ی واشنگتن تایمز و هفته‌نامه‌ی نیوزویک بوده‌اند. بسیاری از آنان بعد از خروج از کشور افشا کردند که تهدید جانی شده بودند که اخبار غیر واقعی از ایران منتشر کنند. دولت در طی روزهای اخیر بسیاری از رسانه‌های خارج از ایران را به دخالت داشتن در آن چیزی که اغتشاش‌های ایران می‌خواند متهم کرده است. این در حالی است که آنان هر گونه راه اطلاع‌رسانی صحیح برای ایرانیان و جهانیان را بسته است و سعی در بستن راه‌های بیش‌تری دارند.

حمله به دانشگاهها

پس از اعلام نتایج انتخابات، همزمان با موج اعتراضات خودجوش مردمی در تهران و دیگر شهرهای بزرگ کشور، اعتراضات دانشجویی-مردمی در دانشگاه‌های مختلف کشور آغاز شد. همزمان نیروهای امنیتی و انتظامی نسبت به سرکوب جامعه معترض دانشجویی در سراسر کشور اقدام نمودند. در این رهگذر سه برخورد خونین با دانشجویان صورت گرفت.

کوی دانشگاه صنعتی اصفهان

در پی اعتراض جمع کثیری از دانشجویان دانشگاه صنعتی اصفهان به نتایج انتخابات در اواخر روز ۲۳ خرداد و اوایل بامداد ۲۴ خرداد نیروی انتظامی با اعزام تعداد زیادی از نیروهای ضد شورش مبادرت به ضرب و شتم شدید دانشجویان نمود. در این اقدام صدها نفر از دانشجویان به شدت زخمی شدند و وسائل شخصی آنها توسط مهاجمین تخریب شد. همچنین ۱۴۰ نفر بازداشت شدند. در پی این حوادث شورای دانشگاه امتحانات را به مدت ۱۷ روز به تعویق انداخت. گفتنی است رئیس دانشگاه خسارت وارد شده را حدود بیست و پنج میلیارد ریال اعلام کرده‌است.

کوی دانشگاه تهران

نیروهای پلیس و لباس شخصی در تاریخ 25 خردادماه به کوی دانشگاه تهران یورش برده و به ضرب و شتم شدید و مجروح کردن دانشجویان پرداختند. در جریان تلاش نیروهای انصار حزب‌الله و گارد ویژه برای ورود به کوی دانشگاه تهران، بیش از پانزده نفر از دانشجویان تنها به علت اصابت گلوله به شدت مجروح شدند. پس از آن با حمله نیروهای لباس شخصی و انصار حزب‌الله به تجمع دانشجویان ساکن کوی دانشگاه تهران، دانشجویان ساکن کوی در اثر اصابت گلوله، زنجیر، چاقو، باتوم و چماق به شدت مجروح شدند. نیروهای امنیتی که دور تا دور کوی را از شب تحت اختیار داشتند، چند بار برای ورود به کوی تلاش کردند که این تلاش با مقاومت دانشجویان ناکام مانده بود. اما پس از آغاز حمله نیروهای امنیتی به کوی دانشگاه که با پرتاب نارنجک صوتی، گاز اشک‌آور و تیراندازی زمینی به تمام درهای کوی دانشگاه همراه بود، توانستند وارد کوی دانشگاه شوند. در این حادثه دهها دانشجو بازداشت شدند که بسیاری از آنان از انتقال خود به طبقه منفی چهار در ساختمان وزارت کشور خبر دادند و همینطور از شکنجه‌هایی که در مورد آنان اعمال شده بود. در همان زمان منابع دانشجویی پنج کشته را در این واقعه اعلام مشخصات کردند، هر چند به نظر می‌رسد این مدعا نیازمند ارائه اسناد بیشتری است.

کوی دانشگاه شیراز

کوی دانشگاه شیراز نیز در روز 25 خردادماه مورد حمله قرار گرفته بود که به گفته منابع دانشجویی به قتل چند دانشجو و مفقود و بازداشت شدن صدها دانشجو دیگر انجامید. در این حمله خسارات هنگفتی به خوابگاههای دانشجویان و دانشگاه وارد شد.

سایر دانشگاهها

دانشگاه نوشیروانی بابل، دانشگاه مازندران، دانشکده نفت اهواز، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی قزوین، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دانشگاه زاهدان، دانشگاه بوعلی همدان، دانشگاه تبریز منجمله دانشگاههای دیگر در کشور هستند که صحنه اعتراضات دانشجویی و برخوردهای امنیتی با آنان بود، لازم به ذکر است کماکان در بعضی از دانشگاههای مورد اشاره همچنان دانشجویان بازداشتی یا تحت پیگرد وجود دارد.

اعتراف گیری و پخش

تا کنون اعترافات دو روزنامه نگار به نامه‌های امیر حسین مهدوی و مازیار بهاری (خبرنگار ایرانی کانادایی شبکه چهار انگلیس و نیوزویک) به صورت عمومی منتشر شده است.

در رسته اعترافات زندانیان باید به برگزاری چهار جلسه دادرسی و یک کنفرانس مطبوعاتی اشاره داشت که از حداقل اصول حقوقی برای برگزاری به دور بوده و در آن به جای اینکه متهم از خود دفاع کند بر علیه خود صحبت کرده و به بیان شرایط خوب خود در زندان و همینطور دفاع از بازجو و وضعیت فعلی خود می پردازد..

در کنار پخش اعترافات افراد ناشناس یا کمتر شناخته شده باید به اعترافات فعالان برجسته سیاسی در طیف اصلاح طلب همچون محمد علی ابطحی (مشاور سابق رییس جمهوری در زمان محمد خاتمی)، محمد عطریانفر (عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران سازندگی) سعید شریعتی (عضو شورای مرکزی جبهه مشارکت)، سید شهاب الدین طباطبایی اردکانی (عضو شورای مرکزی جبهه مشارکت) و سعید حجاریان اشاره داشت.

نظر به سوابق دستگاه امنیتی در ایران و مدعیات افرادی که پیش تر اعترافاتی به شکل مذکور از آنان منتشر شده بود و تاکید بر اینکه تحت فشار و شکنجه مجبور به اعترافات غیر حقیقی شده بودند، سازمانهای مدافع حقوق بشر از آغاز بازداشت های گسترده نسبت به خطر شکنجه زندانیان برای اخذ اعترافات غیر حقیقی هشدار داده بودند.

منابع مطلع از فشار و شکنجه سایر فعالان برجسته اصلاح طلب ایران به قصد اخذ اقرار غیر واقعی و مستمر نمودن پخش اعترافات تلویزیونی خبر می دهند.

برخوردهای فله ای و جمعی

در هر زمانی که شهروندان معترض برای اعتراض به اشکال مختلف اقدام کرده اند، نیروهای امنیتی و لباس شخصی جزو اولین دسته حاضرین در صحنه بودند که بعضا با کمک نیروهای نظامی حاضر در محل به سرکوب معترضان پرداخته اند، مهمترین برخوردها و بازداشت های جمعی به روایت اسناد را میتوان به شرح ذیل اعلام کرد :

23 خرداد - در حمله به خواب گاه‌های دانش‌گاه صنعتی اصفهان: نیروهای یگان ویژه و انصار حزب الله، بیش از 60 نفر از دانشجویان را بازداشت و توسط دو دستگاه اتوبوس به مکان نامعلومی منتقل کردند.

24 خردادماه - سردار احمدرضا رادان جانشین فرمانده نیروی انتظامی اعلام کرد 170 نفر از شرکت کنندگان در تظاهرات اعتراض دستگیر شده اند و تعدادی از طراحان اصلی تحت تعقیب هستند.

25 خردادماه- نیروهای نظامی و امنیتی به تجمع مردم در زاهدان حمله کرده و دهها نفر را بازداشت کردند.

25 خردادماه- بنا به اخبار رسیده از تبریز نیروهای امنیتی روز دوشنبه ۲۵ خردادماه با مراجعه به خوابگاه های دانشجویان دختر و پسر داخل دانشگاه تبریز حدود ده تن از دانشجویان این دانشگاه را بازداشت و با مینی بوسی به مکانی نامعلوم منتقل کردند.

26 خردادماه - بیش از 150 دانشجوی متحصن دانشگاه مازندران توسط نیروهای امنیتی با ضرب و شتم بازداشت شدند. نیروهای بسیج و مامورین امنیتی لباس شخصی مسلح به باتوم، قمه و چوب دستی به تازگی به دانشگاه حمله می کردند.

27 خردادماه - یحیی میرزا محمدی دادستان تبریز اعلام کرد: 50 الی 60 نفر از مردم شرکت کننده در راهپیمایی به اتهام اخلال در نظم عمومی تجمع غیر قانونی و برهم زدن نظم توسط نیروهای امنیتی بازداشت شدند.

27 خردادماه - محمدرضا حبیبی دادستان اصفهان گفت : 200 نفر از مردم شرکت کننده در اعتراضات توسط نیروهای امنیتی بازداشت شدند.

27 خردادماه - جعفر گل محمدی دادستان زنجان گفت : 30 نفر از مردم شرکت کننده در اعتراضات توسط نیروهای امنیتی بازداشت شدند.

27 خرداد - بر اثر تیراندازی مامورین امنیتی به راهپیمایی اعتراض مردم در اصفهان 45 نفر مجروح و یک نفر بنام " حسین الف " کشته شد. مجروحان به علت اصابت ساچمه و باتوم که اکثرا به چشم و یا سر آنها اصابت کرده، در بیمارستان شریعتی بستری می باشند.

27 خردادماه - در جریان حمله به کوی دانشگاه تهران ۲۰۰ دانشجو بازداشت شده‌اند. یک مقام دانشگاه تهران به خبرگزاری مهر گفته‌است که ۸۰ تن از این دانشجویان آزاد شده‌اند.

28 خردادماه - گزارش‌های رسیده از شهر تبریز نیز از بازداشت بیش از ۱۰۰ نفر از شخصیت‌های برجسته مدنی این شهر خبر می‌دهد.

28 خردادماه - ایسنا از بازداشت هفت نفر در تجمعات اخیر زنجان خبر داده‌است. جعفر گل‌محمدی، دادستان عمومی و انقلاب شهرستان به ایسنا گفته‌است که در طول هفته گذشته ۲۲ نفر دستگیر شده بودند که اکثر آنها با اخذ تعهد آزاد شده‌اند.

28 خردادماه - گزارش‌ها حاکی از بازداشت ۲۰ دانشجو در همدان است. یک عضو کمیته روابط عمومی ستاد دانشجویی کل کشور مهدی کروی، این خبر را تأیید کرده‌است.

28 خردادماه - در جریان اعتراضات روز سه‌شنبه دانشجویان دانشگاه مازنداران در حدود ۱۰۰ دانشجو بازداشت شدند. گفته می‌شود ۱۱ دانشجوی این دانشگاه همچنان در بازداشت هستند.

29 خردادماه - امیرالله شمس‌قدری سرپرست معاونت امنیتی و انتظامی استانداری خراسان رضوی اعلام کرد: 86 نفر از مردم شرکت کننده در راهپیمایی اعتراض توسط نیروهای امنیتی بازداشت شده‌اند.

29 خردادماه - 150 دانشجوی دانشگاه سمنان پس از تجمع اعتراضی بازداشت شدند.

29 خردادماه - ذبیح الله خدائیان رئیس کل دادگستری استان لرستان اعلام کرد: تعدادی از مردم شرکت کننده در راهپیمایی اعتراضی توسط مامورین اداره اطلاعات و نیروی انتظامی در خرم‌آباد بازداشت شدند.

31 خردادماه - سردار احمدرضا رادان جانشین فرمانده نیروی انتظامی اعلام کرد: 457 نفر از شرکت کنندگان در تظاهرات اعتراضی روز 30 خرداد دستگیر شده‌اند و تعدادی از طراحان اصلی تحت تعقیب هستند.

30 خردادماه - فرمانده کل ناجا از زخمی شدن 400 پرسنل خود در طی درگیریها تا تاریخ 29 خرداد خبر داد

31 خردادماه - سردار احمد رضا رادان معاون فرماندهی نیروی انتظامی خبر کشته شدن 10 نفر و مجروح مصدوم شدن 100 نفر را تأیید کرد.

1 تیرماه - نیروهای امنیتی با حمله با دفتر روزنامه «کلمه سبز»، به صاحب امتیازی میرحسین موسوی 25 نفر از کارکنان این روزنامه را بازداشت کردند.

3 تیر - نیروهای انتظامی و امنیتی مردم معترض به نتیجه انتخابات ریاست جمهوری را که در میدان بهارستان در مقابل مجلس شورای اسلامی دست به تجمع زده‌اند با تیراندازی و پرتاب گاز اشک‌آور مورد حمله قرار دادند. ده‌ها نفر بازداشت و زخمی شدند.

3 تیر - محمد جواد حشمتی رئیس کل دادگستری گیلان اعلام کردند در طی نا آرامی‌ها و تظاهرات هفته گذشته در شهر رشت 100 نفر بازداشت شده‌اند که در حال حاضر تنها 13 نفر در بازداشت به سر می‌برند.

4 تیر - هفتاد نفر از اساتید عضو انجمن اسلامی مدرسین دانشگاه‌های کشور پس از دیدار با میرحسین موسوی توسط نیروهای امنیتی بازداشت شدند این افراد پس بازجویی همگی آزاد شدند.

4 تیرماه: فرمانده سپاه سیدالشهدای استان تهران: قریب به 300 نفر از جان‌برکفان بسیجی به شدت زخمی شدند و هم‌اکنون در بیمارستان‌ها در حال مداوا هستند و 8 نفر از بسیجیان قهرمان نیز در این حادثه تلخ به درجه رفیع شهادت نائل شدند

7 تیر - تجمع 3000 نفری مردم تهران در مسجد قبا برای بزرگداشت کشته شدگان حادثه هفتم تیر مورد حمله پلیس ضد شورش قرار گرفت. این تجمع که به دعوت نامزدهای معترض به نتیجه انتخابات دهمین دوره ریاست جمهوری برگزار شده بود، با پرتاب گاز اشک‌آور و بازداشت حاضرین توسط نیروهای امنیتی و انتظامی به خشونت کشیده شد.

7 تیر - بیش از 20 نفر از زنانی که به دعوت مادران عزادار در اعتراض به بازداشت‌های اخیر و خشونت‌های اعمال شده علیه معترضان در پارک لاله تهران گرد هم آمده بودند از سوی نیروی انتظامی دستگیر شده‌اند. تعدادی از این زنان به بازداشتگاه شاپور منتقل شدند.

9 تیر - دادستان اصفهان از آزادی ۲۸۰ نفر از بازداشت‌شدگان در ناآرامی‌های اخیر خبر داد. محمدرضا حبیبی در گفت‌وگو با خبرنگار حقوقی ایسنا، اظهار کرد: حدود ۲۸۰ نفر که دارای اتهام اخلاف در نظم عمومی بودند با اخذ تأمین مناسب آزاد شدند.

10 تیرماه - فرمانده نیروی انتظامی روز چهارشنبه اعلام کرد که در رویدادهای پس از انتخابات 1034 نفر به دست نیروهای ناجا دستگیر شده‌اند و دیگر دستگیری‌ها از سوی بسیج و نیروهای اطلاعات بوده است.

10 تیرماه - فرمانده ناجا کشته شدن ۲۰ نفر را که وی آنها «اغتشاشگر» خواند تأیید کرد.

18 تیر - در پی تظاهرات اعتراضی به مناسبت دهمین سالگرد وقایع 18 تیر 87، 150 نفر از تظاهرات کنندگان توسط نیروهای انتظامی و امنیتی بازداشت شدند. مسئولین زندان اوین به خانواده دستگیر شدگان اعلام کردند با همراه داشتن سند به دادگاه انقلاب مراجعه کنند تا با قرار دادن وثیقه افراد بازداشت شده آزاد شوند.

18 تیر - نیروی انتظامی طی اطلاعیه ای اعلام کرد در پی تظاهرات و اعتراضات بعد از نماز جمعه 40 نفر توسط مامورین این نیرو بازداشت شدند.

8 مرداد - سردار عزیز الله رجب زاده فرمانده نیروی انتظامی تهران بزرگ گفت: 50 نفر از شرکت کنندگان در تجمعات اعتراضی بهشت زهرا و مصلی تهران توسط نیروهای امنیتی بازداشت شدند. این تجمعات به مناسبت چهلمین روز کشتار مردم به علت اعتراض به تقلبات در انتخابات ریاست جمهوری می باشد.

15 مرداد - دهها تن در تجمع اعتراضی مقابل مجلس شورای اسلامی، که همزمان با مراسم تحلیف شکل گرفته بود، توسط ماموران امنیتی با ضرب و شتم بازداشت شدند.

19 مرداد - سیزده نفر از بازداشت شدگان در مراسم چهلم کیانوش آسا با قرار کفالت از زندان آزاد شدند. اما تعداد دیگری از افراد دستگیر شده همچنان در بازداشت بسر می برند. گفته می شود بیشتر این افراد دانشجویانی هستند که از شهرهای تهران و سمنان در این مراسم حضور یافته بودند.

20 مرداد - علیرضا جمشیدی سخنگوی قوه قضائیه در رابطه با دستگیریهای گسترده شرکت کنندگان در اعتراضات اعلام کرد: حدود 4000 نفر در مدت کوتاهی بازداشت شدند و 3700 نفر از آنها آزاد شدند.

21 مرداد - نیروهای امنیتی به تجمع اعتراضی مردم در جلوی بازار سرپوشیده تهران در خیابان 15 خرداد و مقابل مترو حمله کردند. نیروهای امنیتی اقدام به ضرب و شتم مردم نمودند عده ای را دستگیر و تعدادی را مجروح کردند. 3 نفر از زخمی ها توسط مردم به بیمارستان منتقل شدند.

7 شهریور - سردار جعفری، فرمانده کل سپاه پاسداران در نشست خبر امروز خود مدعی شد که 13 نفر از نیروهای بسیجی در اعتراضات بعد از انتخابات کشته شده‌اند

جان باختگان غیر نظامی

به دلیل شرایط امنیتی و ممانعت دولت از گردش آزاد اطلاعات و همچنین گستردگی بی سابقه نقض حقوق بشر در ایران در طی هفته های اخیر، عملاً امکان ارائه لیست و آماری جامع و مستدل در خصوص جان باختگان وقایع اخیر وجود ندارد، اما منابع دولتی بر اساس اعلامهای مختلف حداکثر جان باختگان را 20 شهروند و 13 شبه نظامی(بسیجی) عنوان داشته اند اما منابع غیردولتی این آمار را تا 360 شهروند عنوان می نمایند.

اکثر خانواده های جان باختگان برای برگزاری مراسم تحريم و تدفين با محدودیتهای عدیده ای از سوی نهادهای امنیتی روبه شدند و در بعضی از موارد گزارش شده است برای تحویل دادن جسد از خانواده های داغدار طلب پول شده است. دولت و نهادهای مربوطه برای پیگرد عوامل دخیل در کشتار مردم بی دفاع اقدام مثبتی را سامان ندادند و کشته شدگان را اغتشاشگر خواندند.

قبرهای جمعی، قبرهای بی نشان

"پیکر دهها نفر از شهروندان تهرانی در تاریخ های 21 و 24 تیرماه بدون اسم و مشخصات فردی در قطعه 302 بهشت زهرا تهران به خاک سپرده شده است"

جمله فوق که تاریخ انتشار 31 مرداد را دارد. اولین زمره از موضوع قبرهای جمعی و دفن بی نام و نشان تعدادی از جانبختگان حوادث پس از انتخابات در تهران محسوب می شود.

این مطلب که برای اولین بار از سوی "سایت نوروز" ارگان رسمی جبهه مشارکت مطرح شد با واکنش های مختلف افکار عمومی و مسئولان وارد مراحل جدی تری شد.

برخی افراد مانند فرهاد تجری سخنگوی کمیسیون قضایی و حقوقی تنها دقایقی پس از انتشار خبر دفن در بهشت زهرا در روز نخست تمام این اخبار را تکذیب کردند و این اقدام عجولانه سبب اعتراض هایی مبنی بر «تکذیب بدون بررسی» به این قبیل افراد شد. در همین رابطه ارگان حزب مشارکت در پاسخ به این تکذیب ها شماره جواز دفن اجساد را به شرح ذیل اعلام کرد :

در تاریخ 21 تیرماه :

2705-2673-2615-2698-2674-2618-2704-2857-2747-2461-2619-2691-2553-2581-2649-2815-2866-2767

2596-2513-2476-2310-2530-2494-2063-2075-2584-2699

در تاریخ 24 تیرماه :

2040-1898-1903-1920-2053-2196-2199-2172-2164-2079-2247-2411-2273-2233 -2288-2257

علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی، در تاریخ 3 شهریورماه دستور پیگیری ماجرای دفن دسته جمعی تعدادی از بازداشت شدگان در قطعه 302 بهشت زهرا را صادر کرد. با این دستور عملاً مجلس وارد قضیه مطرحه شد. در همان زمان برکناری رضاییان مدیرعامل بهشت زهرا از سوی شهردار شهر تهران به شبهات افکار عمومی افزود.

پیرو ورود مجلس به موضوع مورد اشاره، هیئتی محل مذکور را مورد بازدید خود قرار داد و حمید رضا کاتوزیان از نمایندگان اصولگرای مجلس و عضو این هیئت در باب نتیجه این بازدید عنوان داشت : "این موضوع که افرادی در بهشت زهرا دفن شده و روی محل دفن آنها شماره دفن به جای نام آنها حک شده، صحت دارد؛ اما مسئولیت بررسی در این رابطه متوجه شهرداری یا سازمان بهشت زهرا نیست، بلکه باید برای مشخص شدن دقیق تر این مطلب از سوی پزشکی قانونی استعلام شود که در این رابطه با مسئولان مربوطه در مجلس صحبت کردم تا مکاتباتی با پزشکی قانونی در این رابطه انجام شود و تکلیف این ماجرا نیز روشن شود."

در تاریخ 8 شهریور ماه، سایت نوروز با درج تصویری از شناسایی اولین جان باخته حوادث اخیر که در قطعه 302 دفن شده است خبر داد، به گزارش ارگان خبری جبهه مشارکت "سعیده پورآقایی" دختر و تنها فرزند یکی از شهدای جنگ در این قطعه به صورت بی نام و نشان دفن شده است.

همچنان که این ادعا بدون پاسخ مسئولان باقی مانده، معمای قطعه 302 نیز علیرغم وعده نمایندگان مجلس تاکنون شفاف سازی و پاسخگویی نشده است.

برخلاف هویت صاحبان قبرهای بی نام و نشان تعداد زیادی از جان باختگان غیرنظامی تاکنون شناسایی شده اند، که در دو دسته مستند و نیازمند اسناد به شرح ذیل به ارائه مشخصات میپردازیم:

اسامی جان باختگان مستند شده :

1. آرمان استخریان پور فرزند احمد - محل فوت : بیمارستان نمازی شیراز - تاریخ فوت : 3 تیرماه - دلیل فوت : ضرب و شتم منجر به مرگ مغزی - جسد تحویل شده - موثق - مدفون در دارالرحمه شیراز

2. ابوالفضل عبدالهی - محل فوت : در مقابل دانشگاه صنعتی شریف - تاریخ فوت : ۳۰ خرداد - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - موثق - قطعه ۲۴۸ بهشت زهرا

3. اشکان سهرابی - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : 30 خردادماه - دلیل فوت : اصابت سه گلوله - جسد تحویل شده - موثق -

4. امیر جواد فر - محل فوت : بازداشتگاه کهریزک - تاریخ فوت : محدوده 18 تیر تا 3 مرداد - دلیل فوت : به صورت زخمی بازداشت و سپس جسد وی به خانواده تحویل داده شد - جسد تحویل شده - موثق - 25 ساله

5. امیرحسین طوفان پور - محل فوت : نام معلوم - تاریخ فوت : 30 خردادماه - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - موثق - قطعه 233 بهشت زهرا

6. ایمان هاشمی - محل فوت : خیابان آزادی - تاریخ فوت : 30 خرداد - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - موثق - قطعه 259 بهشت زهرا
7. بهزاد مهاجر - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : در تاریخ 25 خردادماه بازداشت و پس از 46 روز جسد وی تحویل خانواده میشود بر روی جسد وی آثار گلوله وجود داشته است - جسد تحویل شده - موثق - جسد وی 31 خرداد به پزشکی قانونی تحویل داده شده بود
8. بهمن جنابی - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : خردادماه - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - موثق - 20 ساله
9. پریسا کلی - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : 31 خرداد - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - موثق - دانشجو ، قطعه 259 بهشت زهرا
10. پویا مقصود بیگی - محل فوت : منزل - کرمانشاه - تاریخ فوت : ۳۰ خرداد - دلیل فوت : در تاریخ 30 خرداد بازداشت و پس از شکنجه آزاد شده و به فاصله کمی فوت می کند - جسد تحویل شده - موثق - مادر معترض وی نیز بازداشت شد
11. حسین اخترزند - محل فوت : اصفهان - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : ضرب و شتم و سقوط از ارتفاع - جسد تحویل شده - موثق -
12. حسین اکبری - محل فوت : زندان اوین - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : ضربه مغزی - جسد تحویل شده - موثق - قطعه ی ۲۱۹ بهشت زهرا ی تهران در کنار مادر خود به خاک سپرده شد.
13. حسین طهماسبی - محل فوت : خیابان نوبهار کرمانشاه - تاریخ فوت : 25 خردادماه - دلیل فوت : ضرب و شتم - جسد تحویل شده - موثق -
14. داوود صدری - محل فوت : بیمارستان امام علی - تاریخ فوت : 31 خردادماه - دلیل فوت : اصابت گلوله در 25 خرداد - جسد تحویل شده - موثق - 27 ساله
15. رامین قهرمانی - محل فوت : در منزل - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : پس از بازداشت و شکنجه آزاد میشود که سه روز پس از آن در منزل فوت میکند - جسد تحویل شده - موثق -
16. سالار طهماسبی - محل فوت : خیابان جمهوری - تاریخ فوت : 30 خردادماه - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - موثق - قطعه 254 بهشت زهرا
17. سرور برومند - محل فوت : خیابان محمد علی جناح - تاریخ فوت : 25 خردادماه - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - موثق -
18. سعید عباسی فرگلچی - محل فوت : خیابان رودکی - تاریخ فوت : 30 خردادماه - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - موثق -
19. سید رضا طباطبایی - محل فوت : خیابان آذربایجان - تاریخ فوت : ۳۰ خرداد - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - موثق - قطعه ۲۵۹
20. سهراب آعرابی - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : 30 خردادماه - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - موثق - منابعی مرگ وی را در بازداشتگاه اعلام داشته اند
21. عباس دیسناد - محل فوت : بیمارستان شهریار - تاریخ فوت : 3 تیرماه - دلیل فوت : مورد اصابت باتوم در روز 30 خرداد قرار میگردد و پس از مرگ مغزی و کما در تاریخ 3 تیرماه فوت میکند - جسد تحویل شده - موثق -
22. علی شاهدهی - محل فوت : کلانتری تهران پارس - تاریخ فوت : 31 خردادماه - دلیل فوت : نامعلوم - جسد تحویل شده - موثق - قطعه 257
23. علیرضا افتخاری - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : 29 خرداد - دلیل فوت : نامعلوم - جسد تحویل شده - موثق - خبرنگار سابق ابرار اقتصادی 24 ساله
24. فاطمه رجب پور - محل فوت : خیابان محمد علی جناح - تاریخ فوت : 25 خردادماه - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - موثق -

25. فهيمه سلحشور - محل فوت : وليعصر - تاريخ فوت : 24 خردادماه - دليل فوت : ضربه مغزی - جسد تحويل شده - موثق - قطعه 226
26. کيانوش آسا - محل فوت : ميدان آزادی - تاريخ فوت : 25 خردادماه - دليل فوت : اصابت دو گلوله - جسد تحويل شده - موثق -
27. محسن حدادی - محل فوت : خيابان نصرت - تاريخ فوت : 30 خردادماه - دليل فوت : اصابت گلوله - جسد تحويل شده - موثق - قطعه 262
28. محسن روح الاميني نجف آبادی - محل فوت : بازداشتگاه کهریزک - تاريخ فوت : محدوده 18 تير تا 1 مرداد - دليل فوت : اصابت جسم سخت به سر - جسد تحويل شده - موثق -
29. محمد جواد پرندها - محل فوت : اصفهان - تاريخ فوت : نامعلوم - دليل فوت : برخورد جسم سخت به جمجمه - جسد تحويل شده - موثق - در محدوده زمانی عزيمت به اداره اطلاعات شهر اصفهان به قتل رسيد
30. محمد حسين برزگر - محل فوت : ميدان 7 تير - تاريخ فوت : 27 خرداد - دليل فوت : اصابت گلوله - جسد تحويل شده - موثق - قطعه 302
31. محمد کامرانی - محل فوت : بیمارستان مهر - تاريخ فوت : 25 تيرماه - دليل فوت : در زمان بازداشت در کمپ کهریزک عفونت بدن وی را در بر میگردد و پس از انتقال به بیمارستان جان می بازد - جسد تحويل شده - موثق - 18 ساله
32. محمد نیکزادی - محل فوت : ميدان ونک - تاريخ فوت : 26 خرداد - دليل فوت : اصابت گلوله - جسد تحويل شده - موثق - قطعه 257
33. مسعود هاشم زاده - محل فوت : نامعلوم - تاريخ فوت : 30 خردادماه - دليل فوت : اصابت گلوله - جسد تحويل شده - موثق - 27 ساله
34. مصطفی غنيان - محل فوت : بر بام منزل - تاريخ فوت : 25 خردادماه - دليل فوت : اصابت گلوله - جسد تحويل شده - موثق -
35. مصطفی کيارستمي - محل فوت : بیمارستان کسری تهران - تاريخ فوت : 26 تير - دليل فوت : خونريزی مغزی - جسد تحويل شده - موثق -
36. مهدی کرمی - محل فوت : خيابان جنت آباد - تاريخ فوت : 25 خردادماه - دليل فوت : اصابت گلوله به گلو - جسد تحويل شده - موثق - 25 ساله
37. ناصر اميرنژاد - محل فوت : ميدان آزادی - تاريخ فوت : 25 خردادماه - دليل فوت : اصابت گلوله - جسد تحويل شده - موثق -
38. ندا آقاسلطان - محل فوت : خيابان کارگر شمالی - تاريخ فوت : 30 خردادماه - دليل فوت : اصابت گلوله به گلو - جسد تحويل شده - موثق -
39. واحد اکبری - محل فوت : خيابان ونک - تاريخ فوت : ۳۰ خرداد - دليل فوت : اصابت گلوله - جسد تحويل شده - موثق - قطعه ۲۶۱
40. وحيد رضا طباطبایي - محل فوت : ميدان بهارستان - تاريخ فوت : 3 تيرماه - دليل فوت : اصابت گلوله - جسد تحويل شده - موثق - قطعه 308
41. يعقوب بروايه - محل فوت : مسجد لولاگر - تاريخ فوت : 4 تيرماه - دليل فوت : اصابت گلوله به سر - جسد تحويل شده - موثق -

اسامی که نیازمند اسناد بیشتری است :

1. امير کويری - محل فوت : نامعلوم - تاريخ فوت : نامعلوم - دليل فوت : وضعيت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -

2. ایمان نمازی - محل فوت : کوی دانشگاه - تاریخ فوت : ۲۵ خردادماه - دلیل فوت : نامعلوم - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
3. بابک سپهر - محل فوت : خیابان آزادی - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : اصابت گلوله - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
4. ترانه موسوی - محل فوت : مسجد قبا - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : نامعلوم - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد - منابع غیر رسمی وی را قربانی تجاوز جنسی پس از بازداشت می دانند که جسد وی به صورت سوخته در حوالی قزوین یافت شده است. محل دستگیری وی را مسجد قبا می دانند
5. تینا سودی - محل فوت : میدان انقلاب - تاریخ فوت : ۲۰ خرداد - دلیل فوت : اصابت گلوله - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
6. حامد بشارتی - محل فوت : خیابان آزادی - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : اصابت گلوله - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
7. حسن کاظمینی - محل فوت : خیابان انقلاب - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : نامعلوم - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
8. حمید مداح شورچه - محل فوت : بازداشتگاه نامعلوم - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : خونریزی مغزی - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد -
9. جعفر بروایه - محل فوت : میدان بهارستان - تاریخ فوت : ۷ تیر - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد - مدفون در اهواز
10. داوود نعیم آبادی - محل فوت : میدان آزادی - تاریخ فوت : 30 خردادماه - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد -
11. رامین رضانی - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : نامعلوم - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد - قطعه ۲۵۷ بهشت زهرا ردیف ۴۶ شماره ۳۲
12. سالار قربانی پارام - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : نامعلوم - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد -
13. سجاد قائد رحمتی - محل فوت : خیابان آزادی - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : اصابت گلوله - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد -
14. سعید اسماعیلی خان ببین - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : ضربه مغزی - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد -
15. سعیده پورآقایی (آمایی) فرزند شهید عباس پورآقایی - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : نامعلوم - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد - منابع غیر رسمی وی را قربانی تجاوز جنسی پس از بازداشت می دانند که جسد وی با اسید سوخته و نهایتاً در قطعه 302 بهشت زهرا دفن شده است
16. شلیبر خضری - محل فوت : دانشگاه تهران - تاریخ فوت : 26 خرداد - دلیل فوت : نامعلوم - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد - در پیرانشهر به خاک سپرده شد
17. علی فتحعلیان - محل فوت : مسجد لولاگر - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : نامعلوم - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
18. علیرضا توسلی - محل فوت : بهشت زهرا - تاریخ فوت : 8 مردادماه - دلیل فوت : اصابت باتوم به سر - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد - نوجوان 12 ساله
19. فاطمه براتی - محل فوت : کوی دانشگاه - تاریخ فوت : 24 خردادماه - دلیل فوت : نامعلوم - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
20. فرزاد جشنی - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : ۱۹ ماه ژوئن - دلیل فوت : نامعلوم - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد -

21. فرزند هشتی - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : نامعلوم - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
22. کامبیز شعاعی - محل فوت : کوی دانشگاه - تاریخ فوت : 24 خردادماه - دلیل فوت : ضرب و شتم - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
23. کاوه علی پور - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : 30 خردادماه - دلیل فوت : اصابت گلوله - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد - برای تحویل جسد 3000 دلار در خواست شد
24. کسری شرفی - محل فوت : کوی دانشگاه - تاریخ فوت : 24 خردادماه - دلیل فوت : نامعلوم - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
25. مبینا احترامی - محل فوت : کوی دانشگاه - تاریخ فوت : ۲۴ خرداد - دلیل فوت : نامعلوم - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
26. محرم چگینی قشلاقی - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : نامعلوم - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد - قطعه ۲۵۶ بهشت زهرا ردیف ۱۴۶ شماره ۱۲
27. محسن ایمانی - محل فوت : کوی دانشگاه - تاریخ فوت : 24 خردادماه - دلیل فوت : نامعلوم - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
28. محمد حسین فیضی - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : نامعلوم - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد - قطعه ۲۵۷ بهشت زهرا ردیف ۳۱ شماره ۲۵
29. مریم مهر آذین - محل فوت : خیابان آزادی - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : اصابت گلوله - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
30. مسعود خسروی - محل فوت : میدان آزادی - تاریخ فوت : ۲۵ خردادماه - دلیل فوت : نامعلوم - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد -
31. معزز - محل فوت : میدان آزادی - تاریخ فوت : ۳۰ خرداد - دلیل فوت : اصابت گلوله - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
32. میثم عبادی - محل فوت : میدان تجریش - تاریخ فوت : 23 خردادماه - دلیل فوت : نامعلوم - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد - 17 ساله
33. میلاد یزدان پناه - محل فوت : خیابان آزادی - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : اصابت گلوله - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد -
34. مهرداد حیدری - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : ۲۱ تیر - دلیل فوت : نامعلوم - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد - روزنامه نگار
35. نادر ناصری - محل فوت : خیابان خوش - تاریخ فوت : 30 خردادماه - دلیل فوت : نامعلوم - جسد تحویل شده - نیازمند اسناد - در بابل دفن شد
36. ندا اسدی - محل فوت : نامعلوم - تاریخ فوت : نامعلوم - دلیل فوت : نامعلوم - وضعیت جسد نامعلوم - نیازمند اسناد

زندانیان

فارغ از اینکه کمتر بازداشت شده ای دیده شده که پس از آزادی آثار ضرب و شتم یا کاهش وزن بعنوان شواهدی از بدرفتاری و شکنجه همراه نداشته باشد اما موضوع تجاوز جنسی به زندانیان که شکنجه ای چند بعدی محسوب میشود پس از مدعیاتی و عدم توان مسئولین در پاسخگویی، به دغدغه افکار عمومی تبدیل شده است.

تجاوزهای جنسی به زندانیان

تجاوز جنسی، اصطلاحی در پزشکی قانونی و جرم‌شناسی جنسی است. تجاوز جنسی به معنی انجام نزدیکی جنسی با فرد، بدون رضایت اوست. تجاوز جنسی در حقیقت تنها یک حمله فیزیکی و جنسی نیست؛ بلکه در عین حال حمله معنوی و حمله به شأن انسان است که در آن قربانی از حق خود محروم می‌گردد. این خشونت، هرچند همیشه قتل را به همراه نداشته باشد، عموماً تهدید به قتل را به همراه دارد. تهدید به تجاوز جنسی نیز جزو خشونت‌های مرتبط با تجاوز دسته بندی می‌شود.

عمر آزار و تجاوز جنسی در زندانهای جمهوری اسلامی عین شده با اولین نسل زندانیان سیاسی پس از انقلاب. شهادت و مدعیات بسیاری از مطلعین همچون آیت الله منتظری و همینطور بازماندگان از قتل عام‌های دهه شصت به خوبی گواه از قدمت این شکنجه در سه دهه عمر جمهوری اسلامی می‌دهد.

در طی هفته‌های اخیر، موضوع مذکور پس از سالها مجدداً در مجموعه وقایع و برخوردهای پس از انتخابات دهم ریاست جمهوری در ایران مورد توجه افکار عمومی مورد توجه قرار گرفت.

تجاوز در شیراز

اولین ادعا در مورد تجاوز جنسی به زندانیان توسط روزنامه گاردین در تاریخ 31 تیرماه در گزارشی عنوان شد، در این گزارش به شرح حال چند جوانی که در شیراز مورد تجاوز جنسی قرار گرفته‌اند، پرداخته می‌شود.

بر اساس گزارش این روزنامه، پزشک یکی از این جوانانی که مورد تجاوز قرار گرفته گفته است: "فقط چهار دندانش سالم باقی مانده است و رکتوم او در اثر تجاوز پاره شده است و مجبور شدیم او را با کارت بیمه شخص دیگری به بیمارستان ببریم".

روزنامه گاردین به نقل از این جوان نوشته است او را دوشنبه بعد از انتخابات وقتی که با چند جوان دیگر مانع حمله مامورین به معترضان میشد دستگیر می‌کنند. تمام آن روز او را در ماشین نگاه میدارند، بعد به یک سلول انفرادی می‌برند و در آنجا او را از سقف آویزان کرده و مرتباً می‌زنند. بعد او را به اتاقی دیگر می‌فرستند که چند جوان همسال او در آنجا بودند. روز شنبه یا یکشنبه بعد بود که در این محل جدید به او تجاوز می‌کنند. سه مرد قوی هیکل وارد اتاق می‌شوند و دو نفر او را روی زمین می‌خوابانند و نفر سوم جلوی آنها و چهار بازداشتی دیگر به او تجاوز می‌کنند. این کار در روزهای بعد هم ادامه پیدا میکند و بازجویی و فشار برای "اقرار" به اینکه از خارج دستور می‌گرفته نیز همراه آن ادامه پیدا میکند: در تمام طول هفته گذشته دیگر بازجویی هم نبود، فقط تجاوز و بعد سلول انفرادی...

معمای ترانه موسوی

شاید برجسته ترین ادعا را بتوان مربوط به موضوع خانم ترانه موسوی دانست که از سوی رسانه‌های غیرانتفاعی نخست مطرح و به مجلس شورای اسلامی و صدا و سیما نیز کشیده شد.

در ماه تیر و مرداد سال ۱۳۸۸، برخی از سایتهای اینترنتی خبری را منتشر کردند مبنی بر اینکه دختر جوانی به نام ترانه موسوی در تجمع ۷ تیر ۱۳۸۸ در اطراف مسجد قبا که در اعتراض به نتایج انتخابات ریاست جمهوری دهم برگزار شد، در خیابان شریعتی توسط نیروهای لباس شخصی دستگیر شده و پس از تجاوز جنسی به قتل رسیده است. در این خبر جنجالی که به برخی از رسانه‌های غربی نیز راه یافت اطلاعاتی همراه با یک عکس از این دختر جوان منتشر گردید و اعلام شد که خانواده این دختر جوان پس از تماسی تلفنی از یک بیمارستان مبنی بر بستری شدن او به علت جراحی در دستگاه تناسلی به بیمارستان مراجعه می‌کنند ولی دخترشان را در آنجا نیافته و مدتی بعد جسد سوزانده شده او را در منطقه‌ای دیگر می‌یابند. سیمای جمهوری اسلامی نیز با تهیه یک گزارش کوتاه تلویزیونی در خبر ساعت ۲۰:۳۰ درباره سرنوشت ترانه موسوی، ضمن شایعه دانستن خبر تجاوز و قتل او، وی را زنی چهل ساله، زنده و ساکن کانادا دانست و در این خصوص با اشخاصی که آنها را خانواده ترانه موسوی معرفی کرد، مصاحبه نمود. با اینحال انتقاداتی در مورد صحت گزارش صدا و سیما بیان شد و ادعای صدا و سیما در خصوص تحقیق و هماهنگی با ثبت احوال و نیروی انتظامی و وجود تنها سه شخص به نام «ترانه موسوی» با پیدا شدن افراد دیگری با همین نام به چالش کشیده شد. در نامه جنجال برانگیز مهدی کروبی به هاشمی رفسنجانی در خصوص شنیده‌های حاکی از شکنجه معترضان بازداشت شده نیز، به موردی از آزار جنسی که مشابه مورد ترانه موسوی بود، بدون بردن نام خاصی اشاره شده است. همچنین کروبی در پاسخ به حملاتی که به خاطر «افشای» آزار جنسی در بازداشتگاه‌ها به وی شد، پرده از «سناریوی» این گزارش برداشت و خانواده‌ای را که در گزارش تلویزیونی به زنده بودن دخترشان اقرار کردند، خانواده ترانه موسوی دستگیر شده ندانست.

معمای سعیده پورآقایی

در هفته اول شهریورماه تعدادی از تارنماهای اینترنتی اقدام به درج گزارشی کردند که در آن از هویت یکی دیگر از جان باختگان به نام سعیده پورآقایی فرزند جانباز شهید عباس پورآقایی خبر داد.

گزارش اولیه از موضوع فوت وی بر این موضوع تاکید داشت که وی در هنگام الله اکبر گفتن بر بام خانه خود در خیابان دولت تهران دستگیر شد و پس از تجاوز بوسیله اسید جسم وی از زانو به بالا سوزانده شد تا اثرات این

عمل مشخص نگردد و به دلیل عدم پرداخت هزینه درخواستی برای تحویل جسد از سوی خانواده، وی بصورت گمنام در قطعه 302 بهشت زهرا دفن شد که به همراه تعدادی دیگر از دفن شدگان اخیراً هویت و محل دفن وی به خانواده اعلام شده است.

گزارشات دیگری اضافه می کند که مراسم ختم وی در تاریخ 7 شهریور ماه با حضور مهندس میرحسین موسوی برگزار شده است. نظر به همزمان بودن موضوع اشاره با تدوین گزارش پیش رو احتمال می رود اسناد و اطلاعات بیشتری از سوی مدعیان و مطلعان موضوع مذکور انتشار یابد.

رضا، سند معتبر

روزنامه تایمز با همکاری یکی از دیده بانان سازمان عفو بین الملل در تاریخ 31 مردادماه بر مبنای گفتگویی که مدعی است با یک قربانی تجاوز دربارداشت صورت گرفته، گزارشی را منتشر کرد.

این روزنامه در مهمترین مطلب بین المللی شماره روز 22 اوت خود، تحت عنوان "پسری ایرانی که رو در روی تندرو ها ایستاد از تجاوز در زندان می گوید" اظهارات فردی را منتشر کرده که با نام رضا، 15 ساله و ساکن یکی از شهرهای بزرگ ایران توصیف شده که در جریان ناآرامی های پس از انتخابات دستگیر شد و به نوشته این روزنامه بارها در زندان مورد تجاوز قرار گرفته است.

روزنامه تایمز نه تنها جزئیات چند مورد دیگر تجاوز به این فرد (از جمله "توسط ماموران پلیس") را شرح می دهد بلکه می نویسد پس از انتقال رضا و 130 نفر دیگر از بازداشت شدگان به دادگاه انقلاب اسلامی آن شهر، رضا و چند نفر دیگر را "با هدف ارباب جهت جلوگیری از گفتن حوادثی که بر آنها رفته" از دیگران جدا کرده و آنها را مجبور به برقراری ارتباط جنسی با یکدیگر کردند.

تایمز مدعی است که رضا گفته شده که این کار برای "پاک شدن آنها [از گناهان]" انجام گرفته است.

شکنجه های محرز شده برای مجلس

در همین رابطه و پرننگ تر شدن موضوع بازداشتگاه های غیرقانونی و شکنجه زندانیان، یک عضو فراکسیون اکثریت مجلس ابراز داشت: تاکنون دو فقره از برخوردهای خلاف شان انسانی در بازداشتگاه ها برای کمیته ویژه مجلس برای رسیدگی به وضعیت بازداشت شدگان محرز شده است که مورد اول عربان نگه داشتن متهمان به اغتشاش در بازداشتگاه ها و دیگری ممانعت از اجابت مزاج آنها بوده است.

زندانیان سابق

در فضایی که افکار عمومی با موضوع تجاوز به زندانیان درگیر شده بود، تعدادی از روزنامه نگاران و زندانیان سیاسی سابق به پای میز شهادت آمدند و از طرق گوناگون همچون انتشار نوشتارهای خود در وب سایتها، گفتگوهای رسانه و یا نشست در مقابل دوربین مستند سازان به بیان تجربیات خود در باره تهدید به تجاوز جنسی و تجاوز جنسی پرداختند.

نامه جنجالی مهدی کروبی

مجموع اقدامات مهدی کروبی، از نامزدهای معترض به نتایج انتخابات در ایران را باید مهمترین عامل در برجسته شدن موضوع تجاوز جنسی به زندانیان دانست، وی در نامه ای به اکبر هاشمی رفسنجانی، رئیس مجلس خبرگان، از او خواست درباره شایعاتی که درباره تجاوز به دختران و پسران در بازداشتگاه ها پخش شده است، تحقیق کند.

این نامه که در وب سایت رسمی حزب اعتماد ملی منتشر شده، تاریخ ۷ مرداد را دارد، مهدی کروبی در پاسخ به تمام کسانی که اظهار داشتند وی مستنداتی مبنی بر اظهارات خود درباره آزار جنسی زندانیان کهریزک ندارد متن اظهارات یکی از این بازداشت شدگان را در اختیار سایت سخام نیوز قرار داد و اعلام کرد که این مطلب تنها گوشه ای از مستنداتی است که منتشر می کند و چنانچه این روند ادامه یابد مطالب دیگری را منتشر خواهد کرد. همچنین شاهدان خود را آماده ادای شهادت، در صورتی که امنیت آنان تضمین شود عنوان کرد.

اظهارات وی واکنش های تندی را در بین مسئولین دولت و ائمه جمعه در پی داشت و حتی بعضی دستگیری وی را خواستار شدند. النهایه روزنامه اعتماد ملی توقیف، مدیر مسئول و فرزند آقای کروبی احضار شدند اما مهدی کروبی همچنان بر ادعای خود با در دست داشتن اسناد پافشاری میکند.

بازداشت شدگان

لیست ذیل در بردارنده اسامی و مشخصات مستند شده 1137 شهروند معترض، فعال سیاسی، مدنی و روزنامه نگار است که در طی روزهای اخیر و به خصوص پس از آغاز اعتراضات مردمی در ایران بازداشت شده اند، قوه قضائیه برای تعیین تکلیف وضعیت هزاران بازداشت شده که نظر به حجم آمار و گزارشات بالغ بر پنج هزار تن را در بر میگیرد کمیته ای تشکیل داده است. این حجم بازداشت با توجه به محدوده زمانی در تاریخ ایران پس از انقلاب بی سابقه است.

به دلیل حجم بالای صفحات و محدودیتهای فنی برای مطالعه قسمت آماری و ادامه گزارش نسخه پی دی اف آن را با حجم یک مگابایت از [اینجا](#) دانلود کنید و یا متن کامل گزارش را در تارنمای مجموعه از [اینجا](#) مطالعه نمایید.

منبع خبر : مجموعه فعالان حقوق بشر در ایران